

Tabela uwag zgłoszonych do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie rodzajów urządzeń i środków technicznych wykorzystywanych w budynku sądu do przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia zdalnego w postępowaniu cywilnym, sposobu korzystania z tego rodzaju urządzeń i środków, jak również sposobu przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów dokonanych podczas jego przeprowadzenia (A518) zgłoszonych na etapie opiniowania wraz ze stanowiskiem resortu wobec uwag.

L.p.	Jednostka redakcyjna, do której zgłaszana jest uwaga	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko resortu
1	Uwagi ogólne	Prezes SA w Krakowie – Wiceprezes SO w Kielcach - Oddział Informatyczny SO w Kielcach	Zakwestionowano konieczność wydania odrębnego rozporządzenia w zakresie przesłuchania na odległość.	Uwaga nieuwzględniona. Rolą podmiotu wykonującego delegację ustawową nie jest polemika z celowości zamieszczenia tej delegacji w k.p.c. Dotąd nie zgłaszano uwag kwestionujących sens obecnie obowiązującego art. 235 § 2 k.p.c. Jak też rozporządzenia wydanego na jego podstawie z 24 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 34, poz. 185)
2	Uwagi ogólne	Prezes SA we Wrocławiu – Oddział Informatyczny SA we Wrocławiu	Zakwestionowano konieczność wydania odrębnego rozporządzenia w zakresie przesłuchania na odległość.	Uwaga nieuwzględniona. Por. jak wyżej.
3	§ 1 projektu	Prokurator Krajowy	Proj. § 1 pkt 1 może sugerować, że przedmiotem rozporządzenia są rodzaje urządzeń i środków technicznych umożliwiających przeprowadzenie dowodu w ramach posiedzenia zdalnego <u>odbywającego się w budynku sądu</u> , co stoi w sprzeczności z delegacją ustawową z art. 235 § 3 k.p.c oraz z tytułem opiniowanego proj. rozporządzenia („w sprawie rodzajów urządzeń i środków technicznych wykorzystywanych w budynku sądu do przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia zdalnego...”), z których wynika, że określenie w budynku sądu odnosi się do lokalizacji urządzeń i środków technicznych umożliwiających przeprowadzenie dowodu w ramach posiedzenia zdalnego, a nie do miejsca odbywania się posiedzenia zdalnego. Brzmienie § 1 pkt 2 reguluje natomiast „sposób korzystania z urządzeń i środków technicznych umożliwiających	Uwaga uwzględniona.

			<p><i>przeprowadzenie dowodu w ramach posiedzenia zdalnego”, co z kolei rozszerza regulacje rozporządzenia również na urządzenia nieznajdujące się w budynku sądu.</i></p> <p>W celu wyeliminowania powyższych sprzeczności zakresowych proj., rozważenia wymaga zmiana w § 1 pkt 1 umiejscowienia określenia „w budynku sądu”, aby odnosiło się ono do urządzeń i środków technicznych oraz uzupełnienie § 1 pkt 2 o odwołanie do urządzeń z punktu 1, co przyczyni się do jednoznaczności regulacji, usuwając pojawiające się przy analizie proj. wątpliwości.</p>	
4	§ 2 projektu	Prezes SA w Krakowie – Wiceprezes SO w Kielcach - Oddział Informatyczny SO w Kielcach	<p>Proj. przepis w sposób wyraźny dopuszcza przeprowadzenie dowodu na odległość poprzez wykorzystanie urządzeń, które przesyłają <u>wyłącznie dźwięk</u>. W tym kontekście w literaturze i orzecznictwie pojawiają się głosy, że dowód taki nie stanowi dowodu przeprowadzonego w sposób bezpośredni, albowiem sędzia posiada ograniczone możliwości zapoznania się z elementami pozawerbalnymi zeznań świadka, przesłuchania strony czy ustnej opinii biegłego, wpływających na dokonywaną przez niego ocenę wiarygodności. Z drugiej strony rozporządzenie jak i ustawa posługują się w kontekście dowodu z art. 235 § 2 k.p.c. pojęciem posiedzenia zdalnego (dowód przeprowadzany w ramach posiedzenia zdalnego), którego warunki zawarto w art. 151 § 2 k.p.c. i wymagają zachowania jednoczesnego przekazu (zapisu) obrazu i dźwięku. <u>Stąd też § 2 proj. rozporządzenia należy zmodyfikować tak by z jego treści wynikało, że przeprowadzenie dowodu na odległość wymaga transmisji zarówno obrazu jak i dźwięku.</u></p>	Uwaga uwzględniona.
5	§ 2 projektu	Prezes SA we Wrocławiu – Oddział Informatyczny SA we Wrocławiu	<p>Proj. przepis w sposób wyraźny dopuszcza przeprowadzenie dowodu na odległość poprzez wykorzystanie urządzeń, które przesyłają <u>wyłącznie dźwięk</u>. W tym kontekście w literaturze i orzecznictwie pojawiają się głosy, że dowód taki nie stanowi dowodu przeprowadzonego w sposób bezpośredni, albowiem sędzia posiada ograniczone możliwości zapoznania się z elementami pozawerbalnymi zeznań świadka, przesłuchania strony czy ustnej opinii biegłego, wpływających na dokonywaną przez niego ocenę wiarygodności. Z drugiej strony rozporządzenie jak i</p>	Uwaga uwzględniona.

			ustawa posługują się w kontekście dowodu z art. 235 § 2 k.p.c. pojęciem posiedzenia zdalnego (dowód przeprowadzany w ramach posiedzenia zdalnego), którego warunki zawarto w art. 151 § 2 k.p.c. i wymagają zachowania jednoczesnego przekazu (zapisu) obrazu i dźwięku. <u>Stąd też § 2 proj. rozporządzenia należy zmodyfikować tak by z jego treści wynikało, że przeprowadzenie dowodu na odległość wymaga transmisji zarówno obrazu jak i dźwięku.</u>	
6	§ 3 projektu	Wiceprezes SA w Gdańsku – Prezes SO w Gdańsku	Warunki techniczne opracowane w okresie tworzenia obecnie obowiązującego rozporządzenia z 2010 r. są nieaktualne i powielenie ich w chwili obecnej może spowodować znaczące utrudnienia w realizacji celu przepisu art. 235 k.p.c. Wskazane w proj. przepisie czynności zostały zautomatyzowane w ramach przeprowadzanych wdrożeń, wobec tego są one zbędne zarówno z technicznego jak i organizacyjnego punktu widzenia.	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 3.
7	§ 3 projektu	Prezes SA w Krakowie – Dyrektor SO w Tarnowie	Proj. mało precyzyjnie określa urządzenie techniczne, które miałyby zostać ujęte w wykazie. Czy mają tu zostać ujęte Video terminale, zestawy CJR oraz wszystkie komputery, na których uruchamiana jest np. platforma Jitsi w celu przeprowadzenia rozprawy zdalnej? Jeżeli tak, to czy należy opisać parametry urządzenia, czy platformy, z której urządzenie korzysta w danym momencie?	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 3.
8	§ 3 ust. 2 pkt 8) projektu	Prezes SA w Krakowie – Wiceprezes SO w Kielcach - Oddział Informatyczny SO w Kielcach	Kamery dokumentowe były dostarczane w sądach w latach 2011-2014. Od 2017 r. dostarczane są tzw. stacje dowodu elektronicznego (używane sporadycznie).	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 3.
9	§ 3 ust. 2 pkt 8) projektu	Prezes SA we Wrocławiu – Oddział Informatyczny SA we Wrocławiu	Kamery dokumentowe były dostarczane w sądach w latach 2011-2014. Od 2017 r. dostarczane są tzw. stacje dowodu elektronicznego (używane sporadycznie). Nowa modyfikacja systemu (SA we Wrocławiu odpowiada za utrzymanie i rozwój systemu wykorzystywanego do połączeń wideokonferencyjnych) przewiduje mechanizm weryfikacji czy terminal jest dostępny na sali rozpraw w planowanym terminie rozprawy zdalnej czy nie. Jest to w zakresie obowiązków osoby OUT (powołanej w każdym sądzie do weryfikacji wniosków o rozprawy typu sąd-sąd i	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 3.

			w przyszłości rejestrowanych w RCS wniosków o rozprawy zdalne). Lista dostępnych terminali wyświetla się po zarejestrowaniu wniosku w RCS przez protokolanta i skierowania go do zatwierdzenia OUT. Tak został zamodelowany proces w przypadku wykorzystania terminali na salach sądowych.	
10	§ 4 projektu	Prezes SA w Krakowie – Dyrektor SO w Tarnowie	Problematiczne będzie prowadzenie harmonogramu dostępności urzędzeń , ponieważ z sal rozpraw korzystają równe wydziały i rozprawy czasami przenoszone są na ostatnią chwilę.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 4.
11	§ 4 projektu	Prezes SA w Krakowie – Wiceprezes SO w Kielcach – Oddział Informatyczny SO w Kielcach	Co do prowadzenia harmonogramu dostępności urzędzenia należy wskazać, iż taka funkcjonalność jest dostępna w systemie ReCourt i jest to w zakresie obowiązków osoby OUT (powołanej w każdym sądzie do weryfikacji wniosków o rozprawy typu sąsąd). Lista dostępnych terminali wyświetla się po zarejestrowaniu wniosku w RCS przez protokolanta i skierowania go do zatwierdzenia OUT. Tak został zamodelowany proces w przypadku wykorzystania terminali na salach sądowych.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 4.
12	§ 4 projektu	Prezes SA we Wrocławiu – Oddział Informatyczny SA we Wrocławiu	Co do prowadzenia harmonogramu dostępności urzędzenia należy wskazać, iż taka funkcjonalność jest dostępna w systemie ReCourt i jest to w zakresie obowiązków osoby OUT (powołanej w każdym sądzie do weryfikacji wniosków o rozprawy typu sąsąd). Lista dostępnych terminali wyświetla się po zarejestrowaniu wniosku w RCS przez protokolanta i skierowania go do zatwierdzenia OUT. Tak został zamodelowany proces w przypadku wykorzystania terminali na salach sądowych.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 4.
13	§ 5 projektu	Prezes SA w Krakowie – Dyrektor SO w Tarnowie	Czy chodzi tu o nośnik nagrywany na potrzeby wydania stronie, nośnik dołączany do akt sprawy, czy może zasób sieciowy, na którym przechowywane są wszystkie nagrania posiedzeń w systemie ReCourt? Na podstawie jakich kryteriów, osoba mająca sporządzić metrykę identyfikacyjną ma określić warunki oświetlenia lub akustyczne miejsca zapisu? Kolejny problem stanowi opis szeregu paramentów technicznych, który w obecnej sytuacji centralizacji służb informatycznych na poziomie SA, będzie spoczywał na pracownikach sekretariatów, wśród których brakuje osób z wiedza techniczną tym zakresie.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 5.

			Dodatkowo, jeżeli nośnik zostanie wydany stornie, nie będzie możliwości odnotowania w metryce identyfikacyjnej osoby dokonującej otwarcie lub zamknięcia, jak również czasu, miejsca i celu.	
14	§ 5 zd. 2 projektu	Wiceprezes SA w Szczecinie – Prezes SO w Szczecinie	Tak szczegółowe wymagania dot. metryki identyfikacyjnej dokumentu wymagają generowania automatycznego lub zapisu metadanych nośnika dokumentu. Konieczność wykonywania tak dużej liczby zapisów w metryce dokumentu ręcznie przez pracowników sekretariatów wydziałów wpłynie znacząco na wydłużenie czasu postępowania oraz spowoduj obciążenie dodatkowymi czynnościami pracowników sekretariatów wydziałów.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 5.
15	§ 5 i 6 projektu	Prezes SA w Łodzi (Wiceprezes SR dla Łodzi-Sródmieścia w Łodzi – Przewodniczący I Wydziału Cywilnego)	Proj. przepisy przewidują cały szereg całkowicie zbędnych czynności, które stanowić będą znaczne obciążanie dla sekretariatów sądowych. Sporządzanie dokumentacji obejmującej m. in. dane z pkt 5-7 jest całkowicie zbędna , zarówno z punktu widzenia sprawności prawidłowości postępowania, jak też z punktu widzenia bezpieczeństwa danych. Jednocześnie czasochłonność wskazanych czynności będzie olbrzymia. Dodać należy, że nagrywania płyt CD zawierających zapis obrazu i dźwięku z Sali rozpraw od lat funkcjonuje znakomicie pomimo nieodnotowywania wszystkich wymienionych danych. Nigdy nie miała miejsca sytuacja, aby komukolwiek, w szczególności sądowi orzekającemu w I lub w II instancji potrzebna była dokumentacja dot. koderów lub dekodeków dźwięku albo liczby zapisanych ścieżek. Trudno zatem znaleźć uzasadnienia, aby informacje takie były potrzebne w sprawie, w której świadek czy storna łączy się z sądem zdalnie.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 5 i 6.
16	§ 5 i 6 projektu	Wiceprezes SA w Gdańsku – Prezes SO w Gdańsku	Warunki wskazane w treści pro. abstrahują całkowicie od istniejących obecnie rozwiązań technicznych , wymuszonych rozwojem technologicznym, a związanych z zapisem na twardym dysku komputera obsługującego nagrywane rozprawy sądowe oraz na serwerach, w ramach których następuje również utrwalenie dowodów prowadzonych na odległość, a także od sposobu w jaki dane te są obecnie udostępniane.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 5 i 6.

17	§ 8 ust. 3 i § 9 ust. 2 projektu	Prezes PGRP	Zarówno obowiązujące, jaki i proj. przepisy, w sytuacjach uszkodzenia informatycznego nośnika danych zawierającego zapisy z przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia zdalnego oraz wykonania kopii zapisu, obligują jedynie do uczynienia o nich „odpowiedniej adnotacji”. Wydaje się, że regulacja w tym zakresie powinna być bardziej precyzyjna, aby z przepisów jasno wynikało, jakie informacje powinna zawierać taka adnotacja. Oba przypadki powinny być opisywane w taki sposób, aby możliwe było ustalenie np. okoliczności i charakteru uszkodzenia nośnika, czy celu kopiowania zapisu i liczby wykonanych kopii. Do uszkodzenia nośnika może dojść nie tylko podczas odtwarzania zapisu, ale także np. podczas kopiowania, czy nawet podczas jego przechowywania (np. uszkodzenia mechaniczne). Dlatego zasadne jest odnotowywanie informacji o wszystkich uszkodzeniach nośnika, a nie tylko tych, które powstały podczas odtwarzania zapisu.	Zrezygnowano z dotychczasowej treści proj. § 8 ust. 3 i § 9 ust. 2.
18	Uwaga ogólna	Prezes SA w Lublinie – Dyrektor SA w Lublinie	W treści proj. brakuje zapisów mówiących o uchyleniu obecnie obowiązującego rozporządzenia.	Uwaga uwzględniona poprzez dodanie zgodnie z § 126 ust. 3 ZTP odnośnika informującego o rozporządzeniu poprzedzającym proj. rozporządzenie, które utraci moc z dniem wejścia w życie przepisów zmieniających przepis upoważniający do wydania rozporządzenia.
19	Uwagi ogólne	Wiceprezes SA w Gdańsku – Prezes SO w Gdańsku	<p>Postulowano, żeby przy proj. zapisów przedmiotowego rozporządzenia uwzględnić z jednej strony <u>stan aktualnie istniejący (1)</u> i sposób w jaki dowody te są w rzeczywistości przeprowadzane, zaś dostęp do nich udzielany, z drugiej zaś aby określić <u>jedynie minimalne warunki techniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa danych (2)</u> tak, aby zmiany w zakresie technologii nie powodowały konieczności stałej nowelizacji przepisów rozporządzenia.</p> <p>(1) Dla prawidłowego skonstruowania przedmiotowego rozporządzenia niezbędne jest uwzględnienie rozwiązań z których sądy korzystają obecnie powszechnie przy przeprowadzeniu dowodów na odległość, a więc w <u>systemie ReCourt</u> (w zakresie utrwalenia obrazu i dźwięku) oraz <u>w systemie ReCourt Services i PI</u>) w zakresie udostępniania, odtwarzania nagrań i dokumentowania tej czynności <u>w sposób automatyczny w w/w systemach</u>. Czynności związane z odtworzeniem nagrania z fizycznego nośnika w aktach sprawy także <u>całkowicie pomijają</u></p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W zakresie kwestii ujętych w pkt (1) uwzględnienie nastąpiło poprzez modyfikację § 8 rozporządzenia. Zgodzić się bowiem należy ze stanowiskiem, że wobec automatyzacji procesów opisanych w uwadze, że regulacje z § 8 dotyczące odtwarzania nagrań i dokumentowania tych czynności są zbędne. Odnosząc się do dalszej części uwagi z pkt (1), wskazać należy, że zrezygnowano z § 5 i 6 rozporządzenia. Odnosnie do uwagi z pkt (2) - jej uwzględnienie nastąpiło poprzez rezygnację z § 3, 4 oraz 5 projektowanego rozporządzenia.</p>

		<p>występujący obecnie bezpośredni dostęp do nagrania z serwerów z pominięciem fizycznie złożonego do akt sprawy nośnika zawierającego nagranie. Dostęp taki zarówno orzecznicy, jak i strony oraz ich pełnomocnicy uzyskali bowiem za pośrednictwem w/w systemów informatycznych, jak i Portalu Informacyjnego.</p> <p>Nie wiadomo zatem dokładnie jakiemu celowi ma służyć określone w proj. przepisach dokumentowanie otwarcia koperty z fizycznym nośnikiem w aktach sprawy, skoro nie obrazuje ono w żaden sposób kto rzeczywiście, kiedy i w jaki sposób zapoznał się z tym dowodem. Brak zaś potrzeby odrębnego dokumentowania tej okoliczności, skoro zapisy w tym zakresie dokonywane są automatycznie w systemach informatycznych za pośrednictwem których nagrania te są udostępniane.</p> <p>Dowody prowadzone na odległość stanowią integralną część postępowania dowodowego prowadzonego w trakcie posiedzenia utrwalanego w ramach art. 158 k.p.c. <u>Nie sposób ich zatem wyizolować z systemu informatycznego przewidzianego tym ostatnim przepisem.</u> Stąd też zauważono, że proj. rozporządzenie powinno pozostawać w zgodności z przepisami zawartymi w art. 158 k.p.c. i przepisach wykonawczych do niego, aby zachować spójność tego systemu.</p> <p>Zaakcentowano, że obecnie wideokonferencje w oparciu o treść wskazanego przepisu odbywają się z wykorzystaniem systemów wideokonferencyjnych, jednakże ostatecznie zapis dowodów następuje w sposób wskazany w art. 158 k.p.c. i przepisach wykonawczych do niego, w tym zgodnie z zapisami rozporządzenia MS z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego w postępowaniu cywilnym.</p> <p>Wprowadzenie odmiennych warunków w odniesieniu do sposobu przeprowadzenia dowodów w trybie art. 235 k.p.c. w sytuacji, kiedy aktualnie wykorzystywane systemy sądowe prowadzą do utrwalenia zapisu w przypadku dowodów prowadzonych na odległość w jednym spójnym systemie ReCourt zgodnie z art. 158 wprowadzi nieuprawnioną dychotomię i uniemożliwi korzystanie przez strony i pełnomocników z dostępu do nagrań w dotychczas udostępniony sposób poprzez PI, co będzie całkowicie niezrozumiałym społecznie cofnięciem się technologicznym wymiaru sprawiedliwości.</p>	
--	--	--	--

			(2) Postulowano, żeby zapisy proj. rozporządzenia w sposób jak najbardziej ogólny i jedynie w niezbędnym zakresie określały minimalne warunki techniczne, co umożliwi w przyszłości nadążanie za zmieniającą się nieuchronnie technologią bez potrzeby ustawicznej zmiany zapisów rozporządzenia w razie zmian technologicznych, których nie jesteśmy aktualnie w stanie przewidzieć.	
--	--	--	---	--